

زمین‌لرزه بامداد چهارشنبه حدافل هزار کشته بر جا گذاشت

آوارزلرزه بر سر افغانستان

وقوع یک زمین‌لرزه در بامداد چهارشنبه به قدرت ۶.۱ در مقیاس ریشتر در شرق افغانستان تا عصر دیروز حدافل هزار کشته و صدها مجروح بر جای گذاشت. رئیس اطلاعات و فرهنگ ولایت پکتیکا بعدازظهر دیروز به آژانس خبری باختر گفت تنها در ولسوالی‌های گیان و برم‌ل این ولایت بیش از هزار نفر جان باختند و افزون بر هزار و ۵۰۰ نفر نیز مجروح شده‌اند.

صفحه ۵

پنجشنبه ۲ تیر ۱۴۰۱	۲۳ ذی‌القعدة ۱۴۴۳	۲۳ ژوئن ۲۰۲۲	سال نوزدهم	شماره ۴۳۱۰	۱۲ صفحه	۱۰۰۰۰ تومان
---------------------------------	--------------------------------	---------------------------	-------------------------	-------------------------	----------------------	--------------------------

در «شرق» امروز می‌خوانید: رابطه دادستان و نظم اقتصادی در جامعه، نگاهی به شیوه مدیریت سیما و منظر شهری در شهرداری‌ها و **یادداشت‌هایی از علی اعطا**، فریدون علی‌مازندرانی، علیرضا پاک‌فطرت

۴۰ روز از تصمیم برای حذف ارز ترجیحی گذشت؛ نگاهی به روش‌های مقابله با عوارض ناشی از اصلاح اقتصادی و راهکارهایی که گزینه ترمیم فشارهای مقطعی محسوب می‌شوند

کالابریگ الکترونیکی یک گام تا اجرا

گزارش تیتربک را در صفحه ۳ بخوانید

بررسی گذشته، راهگشای آینده

زلزله، صدای بیم زمین!

۱۸ سال تلاش علمی برای پیش‌بینی زلزله در ایران و چشم‌اندازهای پیش‌رو

گزارش تیتربک را در صفحه ۳ بخوانید
--

یادداشت‌روزنامه‌نگاران

آخرین بازمانده‌ها

محمدکرام‌الدینی

در این فکر بودم که چرا تقریباً همه خبرهای محیط‌زیستی ما ناگوارند. چرا شمار خبرهای مربوط به مرگ‌ومیر حیات وحش کشورمان برخلاف شمار خود آنها رو به افزایش است. چرا این همه خبر بد از برخورد جانوران با خودرها در جاده‌های کشور، شیوع بیماری‌های واگیر در جانوران وحشی، تلف‌شدن آنها بر اثر کمبود غذا و خشک‌سالی یا روی آوردن آنها به رژیم زباله‌خوری و مانند اینها منتشر می‌شود؟ چرا اعداد و ارقامی که گاه‌وبی‌گاه درباره کاهش تنوع زیستی سرزمین‌مان به صورت رسمی یا غیررسمی منتشر می‌شوند، داستانی می‌سازند بر آب چشم؟ باری، در این فکرها غوطه‌ور بودم که ناگهان در یکی از محیط‌های مجاری چشم به چهره جذاب، زیبا و دلربای بچه یوزپلنگی افتاد که به من خیره بود. هرچند تلاش کردم آن‌چنان‌که در درس‌های رفتارشناسی آموخته بودم، از انسان‌انگاری چهره او خودداری کنم و نگاه او را با نگاه‌های عمیق و معنی‌دار کودک آدمی مقایسه نکنم؛ اما مسیرها و شبکه‌های عصبی وراثتی‌ام ناخودآگاه تصویر کودکی را در مغزم ترسیم کردند که ملتسمانه کمک می‌خواهد. در زیر آن تصویر نوشته شده بود که این بچه یوزپلنگ فرزند ایران است و پیروز نام دارد؛ اما من باور نکردم و بر پی آن، حدس زدم که اکنون بسیاری از مردم با مشاهده این تصویر به وجد خواهند آمد و نادره تصویر زیبا و امیدبخش از حیات وحش کشورمان به شمار خواهند آورد و خبر آن را برای یکدیگر خواهند فرستاد. یوزپلنگ اما گونه‌ای زیبا، جذاب، گیرا و نمادین است که به همین علت محبوبیت بسیار زیادی در طول تاریخ داشته و تا حد انقراض مورد بهره‌برداری آدمی قرار گرفته است. اگرچه نام پلنگ بر خود دارد، اما برای آدمی بی‌آزار است و مانند سگ به خدمت درمی‌آید. زمانی در گذشته‌های دور این کرپه‌ساز زیبا به فراوانی در سه قاره جهان یافت می‌شد؛ اما آن در گذر زمان به‌سرعت از محدوده قلمرو خود عقب نشست و در بسیاری از مناطق منقرض و ناپدید شد. یوزپلنگ به علل متعدد ازجمله محبوبیت نزد شاهان و اشراف به‌عنوان حیوانی خانگی و شکاری، رشد جمعیت انسان، دخالت‌های بی‌حساب او در طبیعت، قاچاق غیرقانونی، به‌ویژه از دست رفتن زیستگاه آن، با آینده‌های تیره‌روبه‌رو شد. اما یکی از مهم‌ترین نقاط ضعفی که این‌گونه از جانداران را تهدید می‌کند، گذرکردن اجساد دور آنها از چیزی به نام «تنگنای ژنتیک» است؛ یعنی در گذشته‌های دور نیز یک بار دیگر یوزپلنگ رو به انقراض رفته بوده است که دو یا چند یوزپلنگ باقی‌مانده با هم آمیزش کرده و جمعیت‌های یوزپلنگ‌های امروزی را به وجود آورده‌اند. به بیان دیگر، می‌گویند یوزپلنگ‌های امروزی از لحاظ ژنی آن‌قدر به هم نزدیک‌اند که می‌توان حتی اعضای بدن یکی را به دیگری پیوند زد، بدون آنکه واکنش ایمنی در فرد گیرنده اندام پدید آید و این «یکسانی ژنی» که خلاف «تنوع ژنی» است، نقطه ضعفی در ادامه حیات جمعیت‌ها به شمار می‌رود؛ بنابراین از بین رفتن تنوع ژنتیک نیز یکی دیگر از ضعف‌های درونی جمعیت یوزپلنگ‌ها است.

ادامه در صفحه ۳

چرابی کسل آنکارا با تهران در گفت‌وگو با پژوهشگر ارشد مرکز مطالعات استراتژیک خاورمیانه

ترکیه قیدایران را زده است؟

سرانجام محمد بن‌سلمان روز گذشته در نخستین سفر رسمی خود به ترکیه، پس از ۹ سال اختلاف با این کشور، وارد آنکارا شد. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه نیز هنگام تأیید سفر ولیعهد سعودی به این کشور عنوان کرد: «خواهیم دید که روابط دو کشور را تا چه سطحی می‌توانیم ارتقا دهیم». با این سفر عملاً یخ روابط ریاض – آنکارا آب شد. «شرق» در گفت‌وگویی با سیداسدالله اطهری به دنبال پاسخ چرابی تغییر رویه آنکارا در برابر تهران است.

صفحه ۲

پنجشنبه ۲ تیر ۱۴۰۱ • ۲۳ ذی‌القعدة ۱۴۴۳ • ۲۳ ژوئن ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۳۱۰ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

سرگئی لاوروف در تهران

یک سفر (با چند هدف کلیدی

عکس: Gettyimages

سرگئی لاوروف، رئیس دستگاه دیپلماسی روسیه در نخستین سفر خود به ایران از زمان آغاز به‌کار دولت سیزدهم در سفری دوروزه وارد تهران شد؛ سفری که براساس گفته‌خبرگزاری دولتی روسیه (تاس) با هدف رایزنی درمورد همکاری‌های بلندمدت دوجانبه و توسعه روابط اقتصادی به ایران صورت گرفته است. این سفر قطعا از ابعاد مختلف دارای اهمیت ویژه‌ای، هم برای تهران، هم برای مسکو، هم برای کشورها و بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای خواهد بود. به‌ویژه آنکه منطقه خاورمیانه در چند وقت اخیر شاهد پوست‌اندازی‌های معناداری در حوزه سیاسی، دیپلماتیک و حتی نظامی، دفاعی و امنیتی است؛ صدور قطع‌نامه شورای حکام و نیز فرسایشی شدن جنگ اوکراین فضای کنونی را پیچیده‌تر و غیرجنگ‌تر از قبل کرده است.

در چنین شرایطی لاوروف در این سفر سعی دارد درباره مسائل دیگری ازجمله امضای توافق‌نامه همکاری‌های بلندمدت دو کشور و نیز توسعه مناسبات اقتصادی دوجانبه، آن هم در بحبوحه تشدید تحریم‌های هم‌زمان غرب علیه ایران و روسیه با مقام‌های کشور رایزنی کند. با در نظر گرفتن این دستور کار شاید مسائل مربوط به تأثیر جنگ اوکراین بر بازار انرژی و همچنین شیوه‌های مقابله با تحریم، ارتقای روابط سیاسی و دیپلماتیک و به طریق اولی پرنگ‌تر شدن مناسبات اقتصادی و تجاری دو طرف (ایران و روسیه) هم به بحث گذاشته شود. درعین‌حال بحث درخصوص همکاری‌های حوزه امنیت منطقه‌ای با محوریت سوریه و افغانستان نیز ازجمله موضوع‌های اصلی گفت‌وگوهای طرفین خواهد بود. به دنبال این مهم انتظار می‌رود که وزیر امور خارجه روسیه تحولات سسوریه پس از خروج نیروهای نظامی خود و نیز تأثیر این خروج بر آرایش نظامی، دفاعی و امنیتی در این کشور (سوریه) را با طرف ایرانی به بحث بگذارد. به‌ویژه آنکه آنکارا و تل‌آویو در خلاً مسکو به دنبال تغییر موازنه قوا به سود خود هستند. در همین راستا دیروز چهارشنبه وزارت امور خارجه روسیه نیز در توییتی خبر داد که موضوع مذاکرات هسته‌ای ازجمله مسائلی خواهد بود که سرگئی لاوروف با حسین امیرعبداللهیان، همتای ایرانی خود، درمورد آن به بحث و تبادل نظر خواهد پرداخت. در این سفر، لاوروف با سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری ایران هم دیدار و گفت‌وگو می‌کند. با توجه به همین توییت دستگاه سیاست خارجی روسیه احتمالاً فضای کنونی بعد از صدور قطع‌نامه شورای حکام، تأثیر جنگ اوکراین بر روند مذاکرات وین، آینده احیای برنامه و سایر مسائل مربوط به آن مورد گفت‌وگوی دو طرف قرار خواهد گرفت. گفتنی است پیش‌تر سعید خلیب‌زاده، سخنگوی وزارت خارجه ایران، نیز درباره حضور لاوروف در ایران گفته بود که آخر هفته جاری میزبان لاوروف خواهیم بود تا بتوانیم همکاری‌ها را با منطقه اوراسیا و قفقاز گسترش دهیم.

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید

یادداشت

در نکوداشت ۲ دهه فعالیت انجمن علوم سیاسی ایران (۸)

نماد عقلانیت

حسین سلیمی

جرارد هاوزر معتقد است حوزه عمومی در جوامع مدرن می‌تواند مانند تئاتری باشد که در آنها مشارکت سیاسی از طریق این واسطه و از مسیر سخن‌گفتن صورت می‌گیرد. حوزه عمومی محیطی از زندگی اجتماعی است که در آن افکار عمومی امکان شکل‌گرفتن دارد. براساس این برداشت بخش مهمی از عقلانیت جاری در جامعه در این محیط شکل می‌گیرد و نهادهایی که بتوانند در آن نقش آفرینی کنند، تأثیر بیشتری در آینده جامعه خواهند داشت.

۲۰ دانشگاه برتر جهان متعلق به آنها است. نشان می‌دهد که این انجمن‌ها می‌توانند بخشی از فضای افکار عمومی نجبکان و حوزه عمومی را شکل دهند. این انجمن‌ها، محل گرهمایی برترین دانشمندان جهان هستند. مهم‌ترین اندیشه‌هایی که به‌سرعت به نظریه‌های برتر و مسلط در محیط دانشگاهی بدل شدند، ابتدا در تگاهی به جایگاه انجمن‌های علوم سیاسی در کشورهایی که این انجمن‌ها می‌توانند بخشی از فضای افکار عمومی نجبکان و حوزه عمومی را شکل دهند. این انجمن‌ها، محل گرهمایی برترین دانشمندان جهان هستند. مهم‌ترین اندیشه‌هایی که به‌سرعت به نظریه‌های برتر و مسلط در محیط دانشگاهی بدل شدند، ابتدا در انجمن‌ها پرده‌برداری می‌شوند. نظریه‌هایی که امروز به‌عنوان تئوری‌های پیشرو در جهان شناخته می‌شوند، نخست به صورت یک سخنرانی علمی یا موضوع نقد و بررسی سایر استادان در یکی از

وضعیت تیم ملی ایران در آستانه برگزاری جام جهانی ۲۰۲۲ قطر چندان مساعد نیست. این تیم که کیفادی مساعد خرداد را

بنا بی‌برنامگی محض فدراسیون فوتبال از دست داده و اردوی پرحرف‌و‌حِدیشی را در قطر برگزار کرده، به‌شدت مورد انتقاد قرار گرفته است. سفر به قطر با آن شرایط بد آب‌وهوایی و از آن بدتر شکست برابر تیم دوم الجزایر در یک دیدار دوستانه، دست به دست هم داده تا نسبت به توانایی این تیم در برگزاری بازی‌های درخور در جام جهانی شک و شبیه به وجود یابد. ایران در حالی نتوانست بازی‌های تدارکاتی مناسبی را برگزار کند که در واپسین ساعات باقی‌مانده، جدال با الجزایر را قطعی کرد و با پرداخت هزینه به تیمی که حتی نتوانسته جواز حضور در جام جهانی را به دست بیاورد، دیدار کرد. الجزایر هم با تیمی نصفه‌ونیمه راهی قطر شد و در روزی که ایران نمایش بسیار ضعیفی ارائه داد، موفق شد با نتیجه ۲-۳ بر یک «بوزهای ایرانی» را که قدرت‌شان هرگز در حد و اندازه‌های یک یوز نبود، شکست دهد. همان شکست باعث شده تا اتفاقات عجیب و غریبی رخ دهد؛ دیدگاه هواداران فوتبال به توانایی‌های دراکان اسکوچیچ به‌عنوان سرمربی منفی شده و از آن بدتر، بازیکنان تیم ملی هم اعتمادشان را به این مربی کروات از دست داده‌اند. آن‌طور که از شواهد امر پیداست، بزرگان تیم ملی هم همکاری با دراکان اسکوچیچ ناراضی هستند و در پس پرده در تلاش هستند تا با رایزنی، تغییراتی روی تیمکت ملی به وجود بیاورند. قبل از راستی‌آزمایی این مورد، بهتر است اتفاقاتی که بر دراکان در ماه‌های اخیر گذشته، مورد بررسی قرار بگیرد.

این گزارش را در صفحه ۹ بخوانید

گزارش را در صفحه ۲ بخوانید

اجلاس‌های انجمن‌های علوم سیاسی مطرح شده است و ازاین‌رو می‌توان گفت محل شکوفایی اندیشه‌های مستقل و تحول‌بخش در حوزه تأثیرگذارترین دانش بشری هستند. حدود ۲۰ سال پیش با توجه به جایگاه خظیر انجمن‌های علمی در جهان امروز، بسیار عجیب به نظر می‌رسید که در کشور که تاریخ دانشگاه مدرنش با مدرسه علوم سیاسی آغاز شده و بخش مهمی از نجبکان علمی و اجرایی‌اش از جامعه علوم سیاسی برخاسته‌اند، چرا چنین انجمنی شکل نگرفته است. زمانی که منطقه انجمن علوم سیاسی ایران در پستوی کوچکی از دانشگاه تهران و با رنج و مشقت فراوان چند نفر بسته شد و در جریان رشدونمو خود به‌تدریج هویت و جایگاهش را بازیافت، بسیاری از استادان درمورد آینده آن خوش‌بین بودند؛ اما کمتر می‌اندیشیدند که در دو دهه به یکی از ارکان جامعه علمی کشور بدل شود. در آن پستوی کوچک دو تا سه نفر بیشتر جای نمی‌گرفتند؛ ولی امروز بیش از ۵۰۰ استاد و محقق علوم سیاسی در فضای انجمن علوم سیاسی قرار گرفته‌اند و یکی از افتخارات خود را عضویت در این انجمن می‌دانند. اگر انجمن‌های علمی را یکی از پایه‌های اصلی جامعه مدنی بدانیم، امروز می‌توانیم بگوییم که انجمن علوم سیاسی ایران جای خود را در آن یافته است. به بیان دیگر، یکی از محیط‌هایی که می‌تواند افکار عمومی جامعه علمی و به بیان بهتر فضای عمومی دانشمندان علوم سیاسی را شکل دهد، در این انجمن شکل گرفته است.

در اینجا لازم است توضیح دقیق‌تری درمورد جامعه مدنی و حوزه